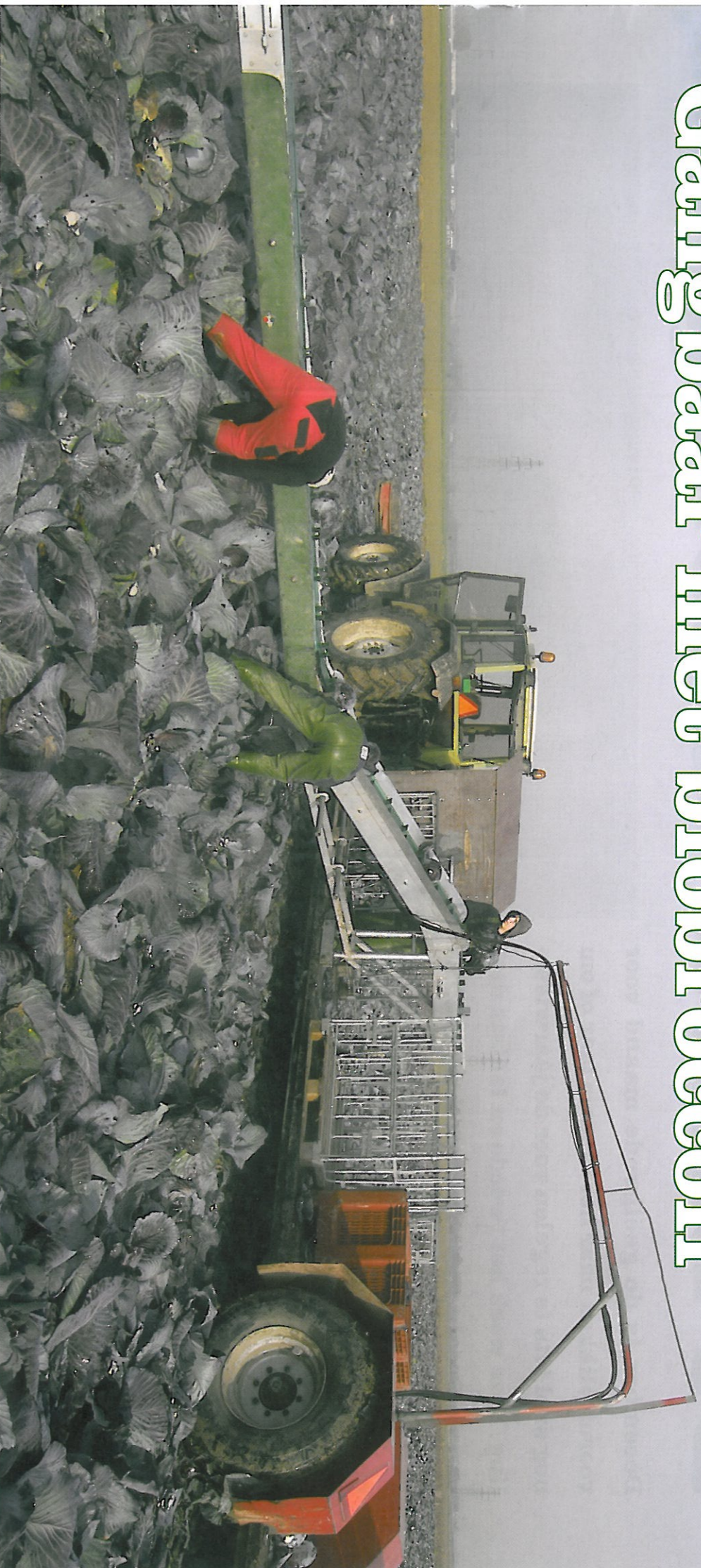

Twan Houterman: 'Ik voel me teeltman, en ik ben ondernemer'

Gangbaar met biobroccoli

Je hebt biologische telers, gangbare telers, en je hebt Twan Houterman. Hij stopte met de teelt van gangbare broccoli om verder te gaan met biologische. Hij koopt de schermen van een biologisch telende collega en maakt ze afleverklaar op zijn bedrijf in Bemmell. Dat gaat met de zegen van SKAL.

Twan Houterman houdt nogal wat ballen in de lucht. Dit jaar teelde hij op zo'n 80 hectare huurland in een straal van

30 kilometer rond zijn bedrijf onder andere uien, aardappelen, graan, bonen, mais, koolzaad, en op 20 hectare rode- en wittekool. Daarnaast doet hij met een toeleverancier wat handel in gewasbeschermingsmiddelen en sorteert en verpakt hij een deel van zijn uien en aardappelen in eigen beheer. "Ik probeer zelf te verkopen. Onder mijn klanten zitten leveranciers voor de horeca. Die nemen ook kool af." Een andere poot onder zijn bedrijf is het verpakken en afzetten van biologische broccoli, voor de helft voor groothandel Udea in Veghel, de rest is voor de vrije markt.

Voldoende ingrediënten voor een druk bestaan, maar Houterman werkt niet de indruk tijd te kort te komen, in ieder geval niet in deze periode. Het is eind november. Vandaag wordt de laatste rodekool geoogst.

Organiseren

Om rust en overzicht te houden heeft hij de gewasbescherming uitbesteed aan een collega. "Wel controleer ik alle gewassen twee keer per week en beslis wat er gebeurt."

De loonwerker verzorgt de oogst van de direct af land te leveren rode- en

wittekool voor de industrie (in potten) en de snijderij. Dat gaat met een Bleinroth-industrierooier

De bewaarkool wordt handmatig geoogst met een kistenwagen. Is deze wagen vol, dan worden de kisten uitgewisseld tegen lege kisten. Dat gebeurt voorop het perceel, op een stuk dat tijdelijk is verhard met rijplaten. De volle kisten worden vervolgens met een aparte transportwagen afgevoerd. "De oogst kan zo altijd doorgaan. Met vier personen verwerken we zo 60 à 70 ton per dag. Die aanpak geeft ook weer rust."

Beginnen met inpakken

Het inpakken en afzetten van biologische broccoli zou je kunnen rangschikken onder de noemer ondernemerschap: mogelijkheden zien voor een extra poot onder het bedrijf, en daar ook werk van maken. In 2008 startte Houterman ermee.

De broccoli koopt hij als veldgewas

van zijn collega André Jurrius in Randwijk, in de buurt van Bemmell. Jurrius was in 2008 met de broccoli teelt gestart en het ontbrak hem aan faciliteiten om het product goed te verwerken. "Wij beschikten daar wel over, want we teelden zelf broccoli."

De meeste broccoli gaat weg in EPS, meestal zonder folie. Is inpakken gewenst, dan gaat dat met rekfolie. Organisatorisch moest wel het een en ander geregeld worden, want SKAL staat de verwerking van biologische producten op een gangbaar bedrijf niet zomaar toe; daarvoor moest er eerst een certificering komen. "Dat betekent onder andere dat je strikt moet zijn met de productstromen. Gangbaar en biologisch moeten gescheiden blijven. Verder moet alle apparatuur bijwisseling van gangbaar naar biologisch product worden gereinigd. Alle maatregelen zijn beschreven en moet worden vastgelegd in een logboek. Daar is men streng mee, en terecht."

Stoppen met telen

Tussendoor zette Houterman een punt achter de eigen broccoli teelt. "Ik had voor 2010 nog planten besteld en kon daar gelukkig makkelijk vanaf."

"In 2009 verloor ik zeventien hectare broccoli door hagel- en waterschade. Het grootste pijnpunt was dat mijn afnemer de ene week wel broccoli wilde en een volgende week niet. Daarnaast zat het er dik in dat ik binnen afzienbare tijd moest overschakelen van rek- naar krimpfolie. Investeren in een krimptunnel dus, zonder redelijke afzetkarakteristiek. Laat ik het netjes zeggen: daar had ik geen lol meer in." Ganzen gaven het laatste zetje. "Ik had iemand om de vogels weg te houden. Die had er een dagtaak aan."

Starten met zorg

Zelf biologische broccoli telen zit er niet in; dat gaat niet samen met grondhuur. Uitbreiden met sluitkool behoort wel tot de mogelijkheden.

Wie

FOTOS: JOOST STALLEN

Twan Houterman (43) startte in 1999 met de teelt van tarwe en siemais op anderhalve hectare grond die hij huurde van zijn vader. In 2003 kwam de sluitkoolteelt in beeld. In de daaropvolgende jaren verdubbelde het areaal. Momenteel teelt Houterman 20 hectare witte- en rodekool voor jaar-

rondlevering, plus 60 hectare meer akkerbouwmatige gewassen.

Houterman heeft jaar rond een man in dienst, aangevuld met vijf of zes personen voor de kooloogst.

Waar

ILLUSTRATIE: NILS BIERMAN

Waarom

Twan Houterman is een aanpakker. Hij werkte in het verleden bij een toeleverancier van gewasbeschermingsmiddelen en zaden en op een proefbedrijf in combinatie met een baan in de winter als zpy'er in de bouw. Momenteel teelt hij een scala gewassen, en is daarnaast nog steeds betrokken in de handel (gewasbeschermingsmiddelen) en doet de in- en verkoop van graan en maïs. Een paar centen marge is winst.

Meest in het oog lopend zijn Houtermans avonturen met broccoli. In 2009 stopte hij met de teelt vanwege afzetgedoe en vanwege slechte prijzen. In plaats daarvan koopt en verwerkt hij biologische broccoli. Wat niet betekent dat hij het gewas volledig buiten de deur heeft gezet. Integendeel zelfs.

Door Joost Stallen
joost.stallen@reedbusiness.nl